

causæ referunt causam moralem. Non verò hic curamus ma-
teriam *Circa Quam*, quæ alias etiam objectum seu subjectum oc-
cupationis vocitari solet, nec materiam *In Qua* seu subjectum In-
hœfionis, sed unice intendimus Materiam *Ex Qua*. Principium
Constitutionis, quæ ab accuratioribus Philosophis ex Aristot. l. 5.
Metaph. c. 2. ita describitur; *Quod sit id, ex quo fit aliquid cum insit,*
s. i. εἰς τὸ γίνεται τὸ οὐσιαρχοντό. Requiritur itaque ad Materi-
am, ut ex ea fiat materia, monente B. Zeifoldo *Theor. Princip.*
Disp. 5. §. 18. particulam Ex hic non late accipi, quatenus etiam
accommodatur Causa Efficienti, ut videre in *Aristot. l. VII. Phil.*
Pr. c. 9. t. 30. sed strictè & propriè, quatenus Materiæ stricte sic di-
ctæ genuinum est κειμήλιον, ita ut ex ea, quicquid componitur aut
generatur, constituatur. Verum cum ex Causa Morali nulla res
constituatur, nec ad Esse internum rei aliquid conferat, & causæ
internæ munus obire nequit, in proposito est, non esse Causam.
Materiale, at inique ad eandem referri. Aufugit quoque Mo-
ralis Causa ex territorio Causæ Formalis, Forma enim est Prin-
cipium per unionem sui cum materia dans rei esse. Quamvis au-
tem sano sensu dici possit, quod etiam Causa Efficiens rei det esse,
h.e. extali potestate faciat tale actu, non autem fit hoc per unio-
nem sui cum materia, sed per formam, quam in Subjecto pro-
ducit. Qvum itaque nec per Causam moralem seu constituti-
vum, nulla res suum accipiat esse, ulro sequitur, quod de jure ad
Causam formalem referri non possit, dum licet semper materi-
am respiciat, incapax tamen est, ut cum ea uniri & per talem u-
nionem aliquid constituere queat. Esse autem Causam Mora-
lem Efficientem, eamque respicere ut species suum Genus, facil-
limè liquet, eo quod Efficiens Causa tanquam de multis diversis
prædicatur in Quid. Causa enim Physica, Prima, Secunda, Uni-
versalis, solitaria, socia, etiam hocce gaudent titulo, idemque Ge-
nus agnoscant. Hinc quoniam Causæ Efficienti ipsa Generis
Definitio competit, nemo negare ipsum audebit definitum.

S. X.

Conceptum quod attinet differentialem continetur his ver-
bis in definitione residuis ubi dicitur (i.) quod causa Moralis
non influat in effectum revera ac realiter, quo pacto à causa phy-

B fica,